

Αγαπητοί γονείς,

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται στους μαθητές της Γ΄ Δημοτικού και έχει στόχο να τους βοηθήσει να μάθουν να γράφουν σωστές εκθέσεις. Για τη σωστή γραφή της έκθεσης στο βιβλίο αυτό δίνονται:

- ✓ τα **βασικά στοιχεία** με τα οποία μπορούμε να προσεγγίσουμε ένα θέμα, ώστε να είναι πλήρως αναπτυγμένο και ολοκληρωμένο.
- ✓ **πίνακας με τα γλωσσικά στοιχεία** που χρησιμοποιούμε για την ανάπτυξη ενός θέματος.

Το βιβλίο αυτό ακολουθεί μάθημα μάθημα το σχολικό βιβλίο. Κάθε μάθημα περιλαμβάνει:

- **αναπτυγμένες εκθέσεις** σχετικές με το θέμα του μαθήματος.
- **απαντήσεις** στις ασκήσεις του Τετραδίου Εργασιών.
- **θέματα για εξάσκηση**, οι απαντήσεις των οποίων βρίσκονται στο τέλος του βιβλίου.

Νίκη Σάκκου

Περιεχόμενα

Θαλασσινό σχολείο	11
Επιστροφή στα θρανία!	14
Το σχολείο ταξιδεύει στον χρόνο	17
Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων Ημαθίας	20
Δεν είναι τρελοί οι δίδυμοι!.....	25
Ένα αστείο περιστατικό.....	28
Αγαπητό μου ημερολόγιο	31
Η φίλη μας η Αργυρώ.....	36
Τα παιδικά μου παιχνίδια	39
Στη νέα μας γειτονιά	47
Σπίτι με κήπον	50
Γάτος από σπίτι ζητά νέα οικογένεια	55
Οι ακροβάτες της θάλασσας.....	60
Γη και θάλασσα	62
Οι μικροί ταξιδιώτες ανεβαίνουν στο βουνό	66
Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης.....	71
Τα χαρτιά ανακυκλώνονται!.....	75
Το τετράδιο ζωγραφικής.....	77
Η πατρίδα μας γιορτάζει	82
Η πόλη χάθηκε στο χιόνι	87
Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια)	90
Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε!	93
Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι.....	96
Κάτω απ' το χιόνι.....	99

Ο εγωιστής Γίγαντας	103
Αξέχαστα γενέθλια	108
Μικρομαγειρέματα	113
Φτιάχνουμε προσκλήσεις	118
Από το ημερολόγιο του Ελτόν	123
Το χαρούμενο λιβάδι.....	125
Φτιάξε μου έναν σιδερένιο άνθρωπο	127
Μηχανές του μέλλοντος.....	130
Το ηλιακό λεωφορείο	132
Στο Αττικό Μετρό	135
Γιορτάζω και θυμάμαι	140
Τα ταξίδια του παππού μου	144
Τα ταξίδια του παππού μου (συνέχεια)	147
Μια αληθινή ιστορία.....	149
Στο νησί του Αιόλου	152
Γεια σου χαρά σου Βενετιά	157
Το πιο γλυκό ψωμί.....	160
Το πιο γλυκό ψωμί (συνέχεια).....	164
Ψωμί.....	169
Καλή όρεξη!.....	171
Ο Καραγκιόζης φούρναρης	173
Του κόσμου τα παιδιά	175
Βοηθάμε να γίνει καλύτερος ο κόσμος μας	177
Η πτήση των γερανών	179
Ένα παιδί γράφει στον Θεό	182
Γιορτή και ξενοιασιά	185
Απαντήσεις	189

Θαλασσινό σχολείο

Διήγηση γεγονότων

Όταν θέλουμε να διηγηθούμε **γεγονότα**, δηλαδή πράγματα που έχουν συμβεί (π.χ. μια σχολική εκδρομή, μια εκδήλωση κ.ά.), αναφέρουμε πρώτα μια γενική εντύπωση και ύστερα τις λεπτομέρειες.

Τι προσέχω όταν διηγούμαι γεγονότα

- Γράφω **πού** (ο τόπος/χώρος) και **πότε** (ο χρόνος) έγιναν τα γεγονότα.
- Περιγράφω **πώς** ήταν ο τόπος/χώρος **γενικά**.
- Αναφέρω **αναλυτικά** τι έκανα εκεί.
- Γράφω τις **σκέψεις** (τι σκέφτομαι) και τα **συναισθήματά** μου (πώς νιώθω).

Βοηθητικό Λεξιλόγιο

Όταν διηγούμαι γεγονότα, χρησιμοποιώ:

- **λέξεις και φράσεις που δείχνουν χρόνο** → πριν, μετά, τώρα, ύστερα, την επόμενη μέρα κ.ά.
- **ρήματα σε χρόνους παρελθοντικούς** (παρατατικό, αόριστο, υπερσυντέλικο) → φώναζε, χτύπησε, ακούστηκε, είχαν φύγει κ.ά.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Πώς πέρασα το καλοκαίρι στο χωριό

Πού και πότε;

Αυτό το καλοκαίρι έκανα διακοπές στο χωριό του παππού και της γιαγιάς χωρίς τους γονείς μου, μιας και έπρεπε να μείνουν στην πόλη λόγω δουλειάς.

Πώς είναι ο χώρος;

Στην αρχή δε μου άρεσε καθόλου η ιδέα, γιατί το χωριό είναι ορεινό και δεν είναι κοντά στη θάλασσα. Πώς θα έκανα μπάνια; Δεν μπορούσα όμως να κάνω αλλιώς. Έπρεπε να πάω.

Τι έκανα εκεί;

Τις πρώτες μέρες ήταν βαρετά. Σιγά σιγά όμως γνωρίστηκα με άλλα παιδιά, γίναμε φίλοι και περνούσαμε σχεδόν όλη την ημέρα μαζί. Κάθε μέρα μαζευόμασταν στην πλατεία του χωριού και παίζαμε ποδόσφαιρο, κρυφτό, κυνηγητό κ.ά. Άλλες φορές κάναμε βόλτες με τα ποδήλατα ως την άκρη του χωριού. Εκεί σταματούσαμε κάτω από τα δέντρα, πίναμε δροσερό νερό από την πηγή και ξεκουραζόμασταν για να γυρίσουμε πάλι πίσω.

Μια μέρα πήγαμε βόλτα στο δάσος. Ήρθε μαζί κι ο παππούς για να μας προσέχει. Τι ήσυχα που ήταν μέσα στο δάσος! Περπατώντας ανάμεσα στις πανύψηλες βελανιδιές, απολαμβάναμε την ομορφιά της φύσης. Είδαμε από κοντά τις κατασκηνώσεις του δήμου, μιλήσαμε με τον ομάδάρχη, δηλαδή τον αρχηγό της ομάδας, και μας κάλεσε να παρακολουθήσουμε τις εκδηλώσεις των παιδιών.

Σκέψεις και συναισθήματα

Τελικά πέρασα πολύ ωραία στο χωριό κι ας μην έκανα μπάνια στη θάλασσα. Τη μέρα που έφυγα αποχαιρέτησα τα παιδιά και τους υποσχέθηκα ότι θα συναντηθούμε ξανά του χρόνου.

Θέμα για εξάσκηση*

Πώς πέρασα το καλοκαίρι στη θάλασσα

Πού και πότε;

.....

Πώς είναι
ο χώρος;

.....

Τι έκανα εκεί;

.....

Σκέψεις και
συναισθήματα

.....

* Στο τέλος του βιβλίου δίνεται η απάντηση στο Θέμα για εξάσκηση.

Επιστροφή στα θρανία!

Διήγηση γεγονότων

Όταν θέλουμε να διηγηθούμε **γεγονότα**, δηλαδή πράγματα που έχουν συμβεί, παρουσιάζουμε τα γεγονότα με χρονική σειρά, δηλαδή με τη σειρά που έχουν συμβεί.

Τι προσέχω όταν διηγούμαι γεγονότα

- Γράφω **πού** (ο τόπος/χώρος) και **πότε** (ο χρόνος) έγιναν τα γεγονότα.
- Αναφέρω τι έγινε στην **αρχή**.
- Αναφέρω τι έγινε στη **συνέχεια**.
- Αναφέρω τι έγινε στο **τέλος**.
- Γράφω τις **σκέψεις** (τι σκέφτομαι) και τα **συναισθήματά** μου (πώς νιώθω).

Βοηθητικό Λεξιλόγιο

Όταν διηγούμαι γεγονότα, χρησιμοποιώ:

- **λέξεις και φράσεις που δείχνουν χρόνο** → πριν, μετά, τώρα, ύστερα, την επόμενη μέρα κ.ά.
- **ρήματα σε χρόνους παρελθοντικούς** (παρατατικό, αόριστο, υπερσυντέλικο) → φώναζε, χτύπησε, ακούστηκε, είχαν φύγει κ.ά.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Πώς περνώ μια μέρα στο σχολείο

Πού και πότε;

Κάθε μέρα ξυπνάω στις 7.15 π.μ. και ετοιμάζομαι για το σχολείο. Πλένομαι, ντύνομαι, πίνω το γάλα μου, παίρνω την τσάντα μου και φεύγω παρέα με τη μαμά. Πάντα με συνοδεύει, γιατί κι εκείνη πηγαίνει στη δουλειά της.

Τι γίνεται στην αρχή;

Φτάνω στο σχολείο κατά τις 8.00 π.μ. Αποχαιρετώ τη μαμά και μπαίνοντας στο σχολείο βρίσκω στο προαύλιο τους συμμαθητές μου. Μόλις χτυπήσει το κουδούνι, συγκεντρωνόμαστε για την προσευχή. Ύστερα μπαίνουμε στην τάξη και περιμένουμε τη δασκάλα.

Τι γίνεται στη συνέχεια;

Την ώρα του μαθήματος παρακολουθώ με προσοχή τη δασκάλα, ώστε να καταλαβαίνω αυτά που λέει και να μην έχω απορίες στο σπίτι. Το μάθημα άλλοτε είναι ενδιαφέρον και περνάει γρήγορα η ώρα και άλλοτε είναι βαρετό και ανυπομονώ να χτυπήσει το κουδούνι.

Στο διάλειμμα πετάγομαι γρήγορα έξω από την τάξη, όπως όλα τα παιδιά. Τρώω το κολατσιό μου, συζητώ με άλλα παιδιά ή παίζουμε κυνηγητό. Αν δεν έχω διαβάσει καλά το μάθημα της επόμενης ώρας, ρίχνω καμιά ματιά.

Τι γίνεται στο τέλος;

Γύρω στις 2 μετά το μεσημέρι που χτυπάει το κουδούνι για τελευταία φορά, μαζεύω τα πράγματά μου και φεύγω από το σχολείο. Στην πόρτα περιμένει πάντα ο παππούς ή η γιαγιά, για να πάμε μαζί στο σπίτι.

Σκέψεις και συναισθήματα

Γενικά μου αρέσει το σχολείο, γιατί περνώ καλά εκεί και μαθαίνω πολλά πράγματα. Θα προτιμούσα βέβαια να είχαμε περισσότερες δραστηριότητες και λιγότερες ασκήσεις.

Θέμα για εξάσκηση*

Πρώτη μέρα στο σχολείο

Πού και πότε;

.....
.....
.....

Τι έγινε στην
αρχή;

.....
.....
.....

Τι έγινε στη
συνέχεια;

.....
.....
.....
.....

Τι έγινε στο
τέλος;

.....
.....
.....
.....

Σκέψεις και
συναισθήματα

.....
.....
.....
.....

* Στο τέλος του βιβλίου δίνεται η απάντηση στο Θέμα για εξάσκηση.

Το σχολείο ταξιδεύει στον χρόνο

Διήγηση γεγονότων

Για τη διήγηση γεγονότων βλ. «Θαλασσινό σχολείο», σελ. 11.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Το σχολείο στα χρόνια του παππού

Πού και πότε;

Το σχολείο στο οποίο πήγαινε ο παππούς μου, όταν ήταν μικρός στο χωριό, ήταν πολύ διαφορετικό από τα σημερινά σχολεία.

Πώς ήταν ο χώρος;

Ήταν ένα παλιό κτίριο με κεραμίδια στη στέγη και χτισμένο από πέτρες. Είχε δύο αίθουσες διδασκαλίας με δύο δασκάλους. Η αίθουσα του παππού ήταν μικρή χωρίς χρώματα, σχέδια και ζωγραφιές στους τοίχους. Είχε έναν μεγάλο μαύρο πίνακα, παλιά ξύλινα θρανία και μια σόμπα που λειτουργούσε με ξύλα. Γι' αυτό κάθε μαθητής έπρεπε να φέρνει κάθε μέρα κι από ένα κούτσουρο για να ζεσταίνονται τον χειμώνα. Τα βιβλία δεν ήταν δωρεάν όπως σήμερα και έπρεπε να τα αγοράζουν οι γονείς. Λεφτά όμως δεν υπήρχαν κι έτσι πολλά παιδιά δεν είχαν βιβλία ούτε μολύβια και τετράδια.

Τι έκαναν εκεί;

Τα παιδιά πήγαιναν στο σχολείο με τα πόδια. Για κουδούνι είχαν την καμπάνα της εκκλησίας. Έκαναν μάθημα κάθε μέρα, ακόμη και το Σάββατο, ενώ την Κυριακή έπρεπε να πηγαίνουν στην εκκλησία. Μάθαιναν ανάγνωση, αριθμητική, ιστορία και θρησκευτικά. Ο δάσκαλος ήταν πολύ σοβαρός και αυστηρός. Όποιο παιδί ήταν αδιάβαστο

Σκέψεις και
συναισθήματα

ή ζωηρό, το έβαζε τιμωρία ή το έδερνε με τη βέργα. Πολλά παιδιά δεν τα έστελναν οι γονείς τους στο σχολείο, γιατί τα έπαιρναν μαζί τους στα χωράφια για δουλειές. Έτσι, δε μάθαιναν γράμματα.

Πόσο τυχερά είναι σήμερα τα παιδιά στη χώρα μας! Και να σκεφτεί κανείς ότι στην Ασία και στην Αφρική υπάρχουν παιδιά που ακόμη και σήμερα κάνουν μάθημα όπως ακριβώς ο παππούς μου πριν από πάρα πολλά χρόνια.

Περιγραφή χώρου

Όταν περιγράφουμε έναν **χώρο** (π.χ. ένα δωμάτιο, μια αίθουσα κ.ά.), αναφέρουμε πρώτα μια γενική εντύπωση για τον χώρο και ύστερα τις λεπτομέρειες.

Τι προσέχω όταν περιγράφω έναν χώρο

- Αναφέρω **ποιος** είναι ο χώρος (το όνομά του) και **πού** βρίσκεται.
- Γράφω πώς είναι ο χώρος **γενικά** (π.χ. μικρός, σκοτεινός, παλιός κ.ά.).
- Γράφω με **λεπτομέρειες** πώς είναι ο χώρος (π.χ. τι βλέπω εκεί, τι αντικείμενα υπάρχουν κ.ά.).
- Γράφω ποιες **σκέψεις** και ποια **συναισθήματα** μου προκαλεί ο χώρος που περιγράφω.

Βοηθητικό Λεξιλόγιο

Όταν περιγράφω έναν χώρο, χρησιμοποιώ:

- **επίθετα** → μεγάλος, φωτεινή, καινούριος, πέτρινο, τσιμεντένιο, μοντέρνα κ.ά.
- **λέξεις και φράσεις που δείχνουν τόπο** → κοντά, δίπλα, δεξιά, πλάι, στην άκρη, λίγο πιο πέρα κ.ά.
- **ρήματα σε χρόνο ενεστώτα** → βρίσκεται, υπάρχει, αποτελείται κ.ά.

1ο ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η αίθουσα διδασκαλίας

Το όνομα
του χώρου.
Πού βρίσκεται;

Η αίθουσα που κάνουμε μάθημα βρίσκεται στον πρώτο όροφο του σχολείου, δίπλα στην αίθουσα των μαθητών της Β΄ Δημοτικού.

Τι υπάρχει
στον χώρο
αυτό;
Τι κάνουμε
εκεί;

Είναι αρκετά μεγάλη και φωτεινή με έξι τετράγωνα παράθυρα που βλέπουν στην αυλή του σχολείου. Οι τοίχοι είναι βαμμένοι με άσπρο χρώμα από τη μέση και πάνω και με μπλε χρώμα από τη μέση και κάτω. Τα θρανία είναι τοποθετημένα σε σχήμα Π. Στον τοίχο ακριβώς πίσω από τα θρανία υπάρχει μια μεγάλη σιδερένια βιβλιοθήκη. Σε μια γωνία βρίσκεται η έδρα της δασκάλας και δίπλα ένας μεγάλος πράσινος πίνακας με χρωματιστές κιμωλίες. Ψηλά στον τοίχο, πάνω από τον πίνακα, υπάρχει μια εικόνα της Παναγίας.

Μέσα στην αίθουσα περνάμε ωραία κάθε μέρα: μαθαίνουμε καινούρια πράγματα, διαβάζουμε, γράφουμε, συζητάμε και φτιάχνουμε διάφορες κατασκευές.

2ο ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η αίθουσα βιβλιοθήκης

Το όνομα
του χώρου.
Πού βρίσκεται;

Η βιβλιοθήκη του σχολείου μας βρίσκεται στο ισόγειο, σε μια μεγάλη και φωτεινή αίθουσα κοντά στα γραφεία των δασκάλων.

Τι υπάρχει
στον χώρο
αυτό;
Τι κάνουμε
εκεί;

Σε όλους τους τοίχους της αίθουσας υπάρχουν τεράστιες ξύλινες βιβλιοθήκες με πολλά ράφια, τα οποία είναι γεμάτα με βιβλία, λεξικά και εγκυκλοπαίδειες. Υπάρχουν επίσης ηλεκτρονικοί υπολογιστές, μια μηχανή προβολής ταινιών (projector) και πάγκοι εργασίας για μελέτη. Τα βιβλία προέρχονται από αγορές και δωρεές από εκδοτικούς οίκους. Έτσι, η βιβλιοθήκη μας ανανεώνεται συνεχώς με νέα βιβλία, κι αυτό κάνει τους μαθητές να την επισκέπτονται συχνά.

Ο χώρος είναι ευχάριστος και ήσυχος και μπορούν όλοι, μαθητές και δάσκαλοι, να επιλέξουν ανάμεσα από εκατοντάδες βιβλία αυτό που τους ενδιαφέρει. Άλλωστε, η βιβλιοθήκη μας λειτουργεί ως μια σύγχρονη δανειστική βιβλιοθήκη.

Απάντηση στην άσκηση 5 του Τετραδίου Εργασιών (σελ. 15)

[...] Ποιον χώρο του σχολείου σου θα φωτογράφιζες για να τον δείχνεις και σε παιδιά από άλλα σχολεία; Τι τίτλο θα έδινες στη φωτογραφία σου; Συνόδεψε τη φωτογραφία σου με ένα κείμενο που θα την εξηγήσει σε φίλους σου από άλλο σχολείο.

Μια ξεχωριστή αίθουσα

Το όνομα του χώρου.
Πού βρίσκεται;

Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του σχολείου μας βρίσκεται στον πρώτο όροφο του κτιρίου, απέναντι από το κυλικείο.

Τι υπάρχει στον χώρο αυτό;
Τι κάνουμε εκεί;

Είναι μια πολύ μεγάλη αίθουσα με τετράγωνα παράθυρα ψηλά στους τοίχους και χοντρές κουρτίνες για να δημιουργείται σκοτάδι όταν έχουμε προβολή. Διαθέτει ηλεκτρονικό υπολογιστή, μηχανή προβολής ταινιών (projector) και μικροφωνική εγκατάσταση. Εκεί κάνουμε πρόβες για τις σχολικές γιορτές καθώς και μαθήματα μουσικής και χορού. Όταν γίνεται συνέλευση ή ενημέρωση γονέων ή προβολή ταινιών, τοποθετούνται ξύλινες καρέκλες. Μία φορά τον χρόνο οργανώνουμε έκθεση φωτογραφίας και πρωτότυπων κατασκευών. Γενικά η αίθουσα λειτουργεί ως χώρος διάφορων εκδηλώσεων. Για τους περισσότερους μαθητές είναι ένας από τους αγαπημένους χώρους του σχολείου, γιατί εκεί δεν κάνουμε μάθημα!

Δεν είναι τρελοί οι δίδυμοι!

Διήγηση ενός αστείου γεγονότος

Όταν διηγούμαι ένα **αστείο γεγονός**, φροντίζω ώστε το ύφος μου να είναι απλό, καθημερινό και χιουμοριστικό.

Τι προσέχω όταν διηγούμαι ένα γεγονός

- Αναφέρω **πότε** (ο χρόνος) και **πού** (ο τόπος) συνέβη το γεγονός.
- Αναφέρω ποια ήταν η **αφορμή** ή η **αιτία** για το γεγονός αυτό.
- Γράφω τι έγινε στην **αρχή** και ποια άλλα **πρόσωπα** συμμετείχαν στο γεγονός.
- Γράφω τι έγινε στη **συνέχεια** (πώς εξελίχθηκαν τα πράγματα με τη σειρά).
- Γράφω τι έγινε στο **τέλος** (πώς έληξε το γεγονός).
- Αναφέρω τις **σκέψεις** (τι σκέφτομαι) και τα **συναισθήματά** μου (πώς νιώθω) για το γεγονός.

Βοηθητικό Λεξιλόγιο

Όταν διηγούμαι ένα αστείο γεγονός, χρησιμοποιώ:

- **αστείες εκφράσεις** → κλαίγαμε από τα γέλια, κρατούσα την κοιλιά μου από τα γέλια, έγινα ο περίγελος του σχολείου κ.ά.
- **διαλόγους και ευθύ λόγο για να γίνει η διήγησή μου πιο ζωντανή και παραστατική** → «Τι να κάνω τώρα;» σκέφτηκα ντροπιασμένος.
- **πολλά σημεία στίξης για να γίνει η διήγησή μου πιο ζωνηρή** → Τι ήταν αυτό που έπαθα!, Πού να πάω να κρυφτώ;, Ποιος το περίμενε...

Ποτέ ξανά ψέματα!

Πότε και πού συνέβη;
Ποια ήταν η αιτία;

Ήταν Τρίτη βράδυ κι ετοιμάζα την τσάντα μου για το σχολείο, όταν έπεσε από το βιβλίο των μαθηματικών μια φωτοτυπία με ασκήσεις. Είχα ξεχάσει να λύσω τις ασκήσεις! Τι θα έλεγα στη δασκάλα αύριο;

Τι έγινε στην αρχή;
Ποια πρόσωπα συμμετείχαν;

Στην αρχή σκέφτηκα να πω την αλήθεια στη μαμά, αλλά ήμουν σίγουρος ότι θα μου έβαζε τις φωνές. Έτσι, αποφάσισα να κάνω τον άρρωστο και να μην πάω στο σχολείο. Για να φανεί πιο αληθινό, άρχισα να παραπονιέμαι από το βράδυ ότι με πονάει λίγο το στομάχι μου.

Τι έγινε στη συνέχεια;

Το επόμενο πρωί, παραπονέθηκα ξανά για το στομάχι μου. Η μαμά τότε συμφώνησε να μην πάω σχολείο. «Μια χαρά τη γλίτωσα! Θα μείνω στο σπίτι και ούτε γάτα ούτε ζημιά!» σκέφτηκα. Αλλά, προτού προλάβω να τελειώσω τη σκέψη μου, η μαμά τηλεφώνουσε στον γιατρό. Κοκάλωσα μόλις άκουσα για τον γιατρό. Με έπιασε πανικός. Δεν ήξερα τι να κάνω. Πώς είχα μπλέξει έτσι; Προσπάθησα να μεταπείσω τη μαμά, αλλά εκείνη επέμενε.

Τι έγινε στο τέλος;

Τελικά αναγκάστηκα να πω την αλήθεια στη μαμά, προτού γίνω ρεζίλι μπροστά στον γιατρό. Φυσικά δεν απέφυγα την τιμωρία: έναν μήνα χωρίς το ηλεκτρονικό μου παιχνίδι. Και σαν να μην έφτανε αυτό, το απόγευμα έμαθα από έναν συμμαθητή μου ότι εκείνη την ημέρα δεν έκαναν μάθημα στο σχολείο. Επειδή είχε καλό καιρό, ο διευθυντής αποφάσισε να τους πάει περίπατο στο άλσος της περιοχής.

Σκέψεις και συναισθήματα

Δεν πίστευα στ' αυτιά μου! Είπα ψέματα και τιμωρήθηκα για κάτι που δε χρειαζόταν. Καλά να πάθω, γιατί προτίμησα το ψέμα και όχι την αλήθεια.

Θέμα για εξάσκηση*

Ένα ατύχημα με ευχάριστο τέλος

Πότε και πού συνέβη;
Ποια ήταν η αιτία;

.....
.....
.....
.....

Τι έγινε στην αρχή;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Τι έγινε στη συνέχεια;

.....
.....
.....
.....
.....

Τι έγινε στο τέλος;

.....
.....
.....
.....

Σκέψεις και συναισθήματα

.....
.....
.....

* Στο τέλος του βιβλίου δίνεται η απάντηση στο Θέμα για εξάσκηση.

Ένα αστείο περιστατικό

Για τη διήγηση ενός αστείου γεγονότος βλ. «Δεν είναι τρελοί οι δίδυμοι!», σελ. 25.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Ένα αστείο περιστατικό

Πότε και πού συνέβη;
Ποια ήταν η αιτία;

Πριν από λίγο καιρό, καθώς γύριζα στο σπίτι από το σχολείο με τους φίλους μου, συνέβη ένα πολύ αστείο γεγονός στην πλατεία. Αιτία γι' αυτό ήταν ένα περιστέρι.

Τι έγινε στην αρχή;

Καθώς περπατούσαμε, σταματήσαμε για λίγο στην πλατεία της γειτονιάς και καθίσαμε σ' ένα από τα παγκάκια. Δεν προσέξαμε όμως ότι το παγκάκι ήταν ακριβώς κάτω από τα κλαδιά ενός δέντρου. Την ώρα που συζητούσαμε για τον αγώνα που θα παίζαμε με τους μαθητές του άλλου τμήματος, δύο περιστέρια ήρθαν και κάθισαν σ' ένα κλαδί του δέντρου. Κι εκεί που η κουβέντα είχε φουντώσει... ένα από τα περιστέρια με κουτσούλησε!

Τι έγινε στη συνέχεια;

Τότε όλοι σταμάτησαν να μιλούν και άρχισαν να γελούν δυνατά. Τα μαλλιά μου και το μπουφάν μου είχαν γεμίσει κουτσουλιές. Σίγουρα το θέαμα ήταν πολύ αστείο για τους άλλους. Στην αρχή τα έχασα τελείως και ντράπηκα που όλοι γελούσαν μαζί μου. Μετά όμως ένιωσα αηδία και σιχαμάρα. Εγώ, που δεν κυκλοφορούσα ποτέ με λερωμένα ρούχα, να είμαι τώρα με κουτσουλιές στα ρούχα και στο κεφάλι. Δεν μπορούσα να το πιστέψω! Και σαν να μην

Τι έγινε στο τέλος;

έφτανε αυτό, άρχιζε σιγά σιγά να γίνεται ανυπόφορη η μυρωδιά!

Σκέψεις και συναισθήματα

Αμέσως άρχισα να τρέχω για να φτάσω στο σπίτι. Από τη βιασύνη μου ξέχασα την τσάντα μου στην πλατεία. Αργότερα οι φίλοι μου μου την έφεραν στο σπίτι και σκάσαμε όλοι στα γέλια.

Ακόμη και σήμερα, κάθε φορά που θυμάμαι τι έπαθα, γελάω με την ψυχή μου. Εννοείται πως από τότε δε στέκομαι ποτέ κάτω από δέντρο.

Θέμα για εξάσκηση*

Μια αστεία ιστορία

Πότε και πού συνέβη;
Ποια ήταν η αιτία;

.....
.....
.....
.....

Τι έγινε στην αρχή;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Τι έγινε στη συνέχεια;

.....
.....
.....
.....
.....

Τι έγινε στο τέλος;

.....
.....
.....
.....

Σκέψεις και συναισθήματα

.....
.....
.....

* Στο τέλος του βιβλίου δίνεται η απάντηση στο Θέμα για εξάσκηση.

Αγαπητό μου ημερολόγιο

Το ημερολόγιο

Το **ημερολόγιο** είναι ένα σημειωματάριο-τετράδιο στο οποίο γράφουμε όσα ευχάριστα ή δυσάρεστα συμβαίνουν στη ζωή μας (γεγονότα, πράξεις, καταστάσεις, περιπέτειες), καθώς και τις σκέψεις, τις εντυπώσεις και τα συναισθήματά μας. Όταν γράφουμε στο ημερολόγιο, είναι σαν να μοιραζόμαστε προσωπικές μας στιγμές και μυστικά με τον ίδιο μας τον εαυτό, είναι δηλαδή σαν ένα είδος προσωπικής εξομολόγησης.

Τι προσέχω όταν γράφω στο ημερολόγιο

- Γράφω πάντα αναλυτικά την **ημερομηνία** στην αρχή της σελίδας, πάνω δεξιά (π.χ. Δευτέρα 12 Δεκεμβρίου 2017).
- Μετά την ημερομηνία, γράφω αριστερά την **προσφώνηση** *Αγαπητό μου ημερολόγιο* ή *Καλό μου ημερολόγιο*.
- Γράφω όλα όσα θέλω (γεγονότα, σκέψεις, απόψεις, εντυπώσεις, συναισθήματα) ή όσα συνέβησαν με χρονική σειρά.
- Χρησιμοποιώ το **α' πρόσωπο** των ρημάτων και των αντωνυμιών, αφού αναφέρομαι σε προσωπικά θέματα (π.χ. ξεκινώ, παίζω, νιώθω κ.ά.).
- Γράφω σε **απλό** και **καθημερινό λόγο**, όπως ακριβώς θα μιλούσα σ' έναν φίλο ή μια φίλη μου, δηλαδή σε ύφος άμεσο και προσωπικό.

1ο ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Γράφω στο ημερολόγιό μου για έναν τσακωμό με τον καλύτερό μου φίλο

Ημερομηνία Τρίτη 14 Οκτωβρίου 2017

Προσφώνηση

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

Το θέμα

Από προχθές είμαι πολύ στενοχωρημένος, γιατί τσακώθηκα πολύ άσχημα με τον καλύτερό μου φίλο, τον Παντελή. Ανταλλάξαμε βαριές κουβέντες και εδώ και δύο μέρες δε μιλούμαστε καθόλου.

Τα γεγονότα
με χρονική
σειρά

Όλα ξεκίνησαν την ώρα της γυμναστικής. Ο Παντελής ήταν αρχηγός σε μία από τις δύο ομάδες μπάσκετ και, ενώ εγώ περίμενα ότι θα με διαλέξει να παίξω στην ομάδα του, εκείνος προτίμησε άλλα παιδιά. Δεν είπα τίποτε τότε, αλλά η συμπεριφορά του με ενόχλησε. Στο διάλειμμα τον πλησίασα θυμωμένος, του είπα ότι δε θέλω πλέον να είμαστε φίλοι και ότι δεν πρόκειται να τον συγχωρήσω γι' αυτό που έκανε. Εκείνος με τη σειρά του μου είπε ότι είμαι εγωιστής και κακομαθημένος. Όλη την ημέρα ούτε κοιτάζαμε ούτε μιλούσαμε ο ένας στον άλλον και για πρώτη φορά φύγαμε από το σχολείο χωριστά.

Σκέψεις και
συναισθήματα

Από εκείνη την ημέρα νιώθω πολύ χάλια. Ο Παντελής είναι ο κολλητός μου και ποτέ δεν είχε συμβεί κάτι τόσο άσχημο μεταξύ μας. Η μαμά λέει πως αυτά συμβαίνουν μεταξύ φίλων και πως πρέπει να του ζητήσω συγγνώμη. Εγώ όμως διστάζω. Κι αν δε θέλει να μου ξαναμιλήσει; Τι θα κάνω; Δε θέλω να τον χάσω από φίλο!

2ο ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Γράφω στο ημερολόγιό μου για μια πεζοπορία στη φύση

Ημερομηνία [Δευτέρα 20 Νοεμβρίου 2017

Προσφώνηση	<p>Αγαπητό μου ημερολόγιο,</p>
Το θέμα	<p>Χθες με προτροπή του πατέρα μου συμμετείχα για πρώτη φορά σε μια πεζοπορία στον εθνικό δρυμό της Πάρνηθας. Στην αρχή δεν είχα ενθουσιαστεί καθόλου με την ιδέα, καθώς μου φαινόταν πολύ κουραστική η διαδρομή. Ο πατέρας μου, όμως, που λαμβάνει συχνά μέρος σε τέτοιες δραστηριότητες, με διαβεβαίωσε πως δεν ήταν τόσο δύσκολη. Έτσι, αποφάσισα να τον ακολουθήσω. Φορέσαμε λοιπόν αθλητικά ρούχα και παπούτσια, πήραμε τα σακιδιά μας και μαζί με τους υπόλοιπους πεζοπόρους ξεκινήσαμε την πεζοπορία.</p>
Τα γεγονότα με χρονική σειρά	<p>Το μονοπάτι προς το καταφύγιο Μπάφι έχει πλούσια βλάστηση με πεύκα, έλατα και σημαντικά είδη της ελληνικής χλωρίδας. Τι ωραία που ήταν να βλέπεις τα φυσικά τοπία, τα ζώα και τα φυτά περπατώντας ανάμεσα στα καταπράσινα δέντρα – όσα έχουν σωθεί ευτυχώς από τις πυρκαγιές! Τελικά ο πατέρας μου έχει δίκιο. Η επαφή με τη φύση σε ηρεμεί και σε ανανεώνει, ενώ το περπάτημα είναι μια πολύ καλή σωματική άσκηση. Η αλήθεια είναι πως στο τέλος της διαδρομής ήμουν αρκετά κουρασμένος, αλλά οφείλω να παραδεχτώ πως άξιζε τον κόπο.</p>
Σκέψεις και συναισθήματα	<p>Ήταν μια όμορφη και μοναδική εμπειρία που μου άφησε ευχάριστα συναισθήματα! Πιστεύω πως θα το ξανακάνω.</p>

Απάντηση στην άσκηση 3 του Τετραδίου Εργασιών (σελ. 21)

Έχεις αρκετό ελεύθερο χρόνο; Γράψε τις σκέψεις σου για να τις μοιραστείς με τους συμμαθητές σου.

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

Έχω αρκετό
ελεύθερο
χρόνο;

Έχω πολύ καιρό να σου γράψω, γιατί τις τελευταίες μέρες δεν έχω αρκετό ελεύθερο χρόνο. Κάθε μέρα γυρίζω στο σπίτι από το σχολείο, διαβάζω τα μαθήματά μου και ύστερα πηγαίνω σε διάφορες δραστηριότητες: ξένες γλώσσες, κολυμβητήριο, ποδόσφαιρο.

Τι θα ήθελα
να κάνω
περισσότερο
στον ελεύθερο
χρόνο μου;

Όπως καταλαβαίνεις, ο ελεύθερος χρόνος μου είναι πολύ λίγος. Θα ήθελα να έχω περισσότερο χρόνο για να βλέπω τηλεόραση, να παίζω με τους φίλους μου και να πηγαίνω μαζί τους βόλτα στο πάρκο με το ποδήλατο. Μόνο τα Σαββατοκύριακα ξεκουράζομαι λιγάκι, που πηγαίνω με τους γονείς μου στο εξοχικό, αλλά εκεί δεν έχω φίλους. Μακάρι να τους είχα κοντά μου!

Η φίλη μας η Αργυρώ

Περιγραφή προσώπου

Όταν περιγράφουμε ένα **πρόσωπο**, προσπαθούμε να αναφέρουμε τα χαρακτηριστικά του τόσο εξωτερικά (γενική εμφάνιση) όσο και εσωτερικά (χαρακτήρας).

Τι προσέχω όταν περιγράφω ένα πρόσωπο

- Γράφω το **όνομα** και την **ηλικία** του (π.χ. Μελίνα / 7 ετών, γιαγιά Πολυξένη / 75 ετών).
- Γράφω ποια είναι η **σχέση** μου μαζί του (π.χ. φίλοι, συμμαθητές, αδέρφια).
- Αναφέρω αναλυτικά πώς είναι η **εξωτερική** του **εμφάνιση** (ύψος, βάρος, χαρακτηριστικά προσώπου).
- Αναφέρω στοιχεία του **χαρακτήρα** του και της συμπεριφοράς του (προτερήματα, ελαττώματα).
- Γράφω **πώς περνάμε** και **τι κάνουμε μαζί** (π.χ. παιχνίδια, δραστηριότητες, χόμπι).
- Γράφω πώς νιώθω για το πρόσωπο αυτό (**σκέψεις, συναισθήματα**).

Βοηθητικό Λεξιλόγιο

Όταν περιγράφω την εμφάνιση, τον χαρακτήρα, τη συμπεριφορά κ.λπ. ενός προσώπου, χρησιμοποιώ:

- **ουσιαστικά** → ομορφιά, καλοσύνη, ευγένεια, εξυπνάδα, εμπιστοσύνη, σεβασμός, χιούμορ, αγάπη, πίστη, αφοσίωση κ.ά.
- **επίθετα** → ψηλός, χοντρός, ξανθός, κοινωνικός, τεμπέλης, επιπόλαιος, έξυπνος, ζωηρός, ζηλιάρης κ.ά.
- **ρήματα σε χρόνο ενεστώτα** → παίζουμε, βλέπουμε, μαλώνουμε κ.ά.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Ο καλύτερός μου φίλος

Όνομα και ηλικία.
Τι σχέση έχουμε;

Ο καλύτερός μου φίλος είναι ο Χάρης. Είναι 8 ετών και τον γνωρίζω από το νηπιαγωγείο. Κάθε μέρα πηγαίνουμε μαζί στο σχολείο και καθόμαστε στο ίδιο θρανίο.

Πώς είναι η εξωτερική του εμφάνιση;

Ο Χάρης είναι κοντός και λιγάκι γεματούλης. Έχει στρογγυλό πρόσωπο με κόκκινα μαγουλάκια, ίσια καστανά μαλλιά, μεγάλα μαύρα μάτια και φοράει γυαλιά. Του αρέσει να φοράει φαρδιά ρούχα, συνήθως αθλητικές φόρμες, όπως άλλωστε τα περισσότερα παιδιά της ηλικίας μας.

Πώς είναι ο χαρακτήρας του;

Γενικά ο Χάρης είναι καλό και ευγενικό παιδί. Στην τάξη τον συμπαθούν όλοι γιατί έχει φοβερό χιούμορ και μας φτιάχνει τη διάθεση με τα αστεία του. Είναι έξυπνος και πολύ καλός μαθητής. Το μόνο του ελάττωμα είναι ότι δεν του αρέσει να χάνει ποτέ και νευριάζει πολύ όποτε αυτό συμβαίνει. Όταν παίζει και η ομάδα του χάνει, γίνεται έξαλλος!

Πώς περνάμε μαζί;

Με τον Χάρη περνάμε πολλές ώρες μαζί καθημερινά στο σχολείο. Το Σαββατοκύριακο, αν έχουμε ελεύθερο χρόνο, παίζουμε ποδόσφαιρο στο γηπεδάκι απέναντι από το άλσος ή κάνουμε βόλτα με τα ποδήλατα στο πάρκο. Βοηθάμε ο ένας τον άλλον όταν δυσκολευόμαστε στα μαθήματα: εκείνος μου εξηγεί τα μαθηματικά, που δεν τα πολυκαταλαβαίνω, κι εγώ του δίνω τις σημειώσεις μου στα γερμανικά.

Πώς νιώθω για το πρόσωπο αυτό;

Για μένα ο Χάρης είναι πολύ σημαντικός, ίσως επειδή δεν έχω αδέρφια. Νιώθω πολύ τυχερός που είναι φίλος μου. Χαίρομαι που κάνουμε παρέα και μπορώ να του εμπιστευόμαι τα μυστικά μου. Ελπίζω να αισθάνεται κι εκείνος το ίδιο για μένα.

Θέμα για εξάσκηση*

Ο παππούς μου

Όνομα και ηλικία.
Τι σχέση έχουμε;

.....
.....
.....
.....

Πώς είναι η εξωτερική του εμφάνιση;

.....
.....
.....
.....

Πώς είναι ο χαρακτήρας του;

.....
.....
.....
.....

Πώς περνάμε μαζί;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Πώς νιώθω για το πρόσωπο αυτό;

.....
.....
.....
.....

* Στο τέλος του βιβλίου δίνεται η απάντηση στο *Θέμα για εξάσκηση*.

Τα παιδικά μου παιχνίδια

1ο ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Παρουσιάζω τη δική μου συλλογή

Συστήνομαι

Είμαι ο Σωτήρης και πηγαίνω στην Τρίτη Δημοτικού.

Ποια είναι η συλλογή μου;

Πριν από τρία χρόνια άρχισα να φτιάχνω μια συλλογή με νομίσματα από όλες τις χώρες του κόσμου.

Για ποιον σκοπό έκανα αυτή τη συλλογή;

Η ιδέα να μαζεύω νομίσματα μου ήρθε όταν ο μπαμπάς επέστρεψε από ένα ταξίδι στη Ρωσία και μου έφερε ένα ρούβλι. Μου έκανε εντύπωση που ήταν διαφορετικό από τα δικά μας και το κράτησα με χαρά. Ένιωσα σαν να έχω ταξιδέψει κι εγώ στη χώρα αυτή.

Πώς έφτιαξα τη συλλογή;

Τα περισσότερα νομίσματα μου τα έχει φέρει ένας φίλος του μπαμπά, που είναι καπετάνιος κι έχει γυρίσει όλο τον κόσμο με τα καράβια. Πρόσφατα η συλλογή μου μεγάλωσε πολύ, καθώς η αδερφή της γιαγιάς μου, η γιαγιά Ανθή, μου έδωσε διάφορα πολύ παλιά νομίσματα. Ο άντρας της ήταν διπλωμάτης και είχε ζήσει μαζί του σε πολλές πόλεις στο εξωτερικό. Έτσι, τώρα έχω περίπου 50 διαφορετικά νομίσματα: χρυσά, ασημένια και χάλκινα. Διαφέρουν στο μέγεθος, στο χρώμα και στο σχήμα. Από τη μια πλευρά έχουν χαραγμένες εικόνες ή πρόσωπα και από την άλλη κάτι ακαταλαβίστικα γράμματα.

Αγαπημένο κομμάτι της συλλογής μου

Μου αρέσουν πολύ όλα τα νομίσματα και δεν μπορώ να ξεχωρίσω κανένα τους, γιατί κάθε νόμισμα είναι ξεχωριστό και αντιπροσωπεύει τη χώρα του.

2ο ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Παρουσιάζω την αγαπημένη μου συλλογή

Συστήνομαι

Με λένε Χριστίνα και πηγαίνω στην Τρίτη Δημοτικού.

Ποια είναι η συλλογή μου;

Όπως τα περισσότερα παιδιά της ηλικίας μου, έχω κι εγώ μια συλλογή. Μαζεύω μαγνητάκια από όλα τα μέρη του κόσμου.

Για ποιον σκοπό έκανα αυτή τη συλλογή;

Τη συλλογή αυτή την ξεκίνησα όταν ο θείος Ανέστης, ο αδερφός της μαμάς, μου έφερε δώρο ένα μαγνητάκι από τη Σουηδία. Το έβαλα στην πόρτα του ψυγείου και, κάθε φορά που το κοιτούσα, ήταν σαν να ταξίδευα στη χώρα αυτή.

Πώς έφτιαξα τη συλλογή;

Από τότε έχω αποκτήσει αρκετά μαγνητάκια – μικρά, μεγάλα, στρογγυλά, ορθογώνια, μεταλλικά – σε διάφορα χρώματα και σχέδια. Καθένα έχει επάνω μια εικόνα ή φιγούρα χαρακτηριστική της χώρας από την οποία προέρχεται. Τα περισσότερα μου τα φέρνει ο μπαμπάς όταν ταξιδεύει με τη δουλειά του. Άλλα πάλι τα αγοράσαμε από μέρη της Ελλάδας που έχουμε επισκεφτεί με τους γονείς μου.

Ποιο είναι το αγαπημένο κομμάτι της συλλογής μου;

Το αγαπημένο μου μαγνητάκι είναι αυτό με το άγαλμα της Ελευθερίας, γιατί μου θυμίζει τη νονά μου, που μένει μόνιμα στη Νέα Υόρκη.

Μακάρι, όταν μεγαλώσω, να καταφέρω να κάνω ένα τόσο μακρινό ταξίδι!